

Q. F. F. S.
DISSERTATIO BOTANICA,
SISTENS

NECTARIA
FLORUM,

QUAM,
CONSENSU NOB. ATQUE EXPER. FAC. MED.
IN ALMO UPSAL. LYCÆO,

SUB PRÆSIDIO,
VIRI NOBILISSIMI ET EXPERIENTISSIMI

D:NI DOCT. CAROLI
LINNÆI,

EQUIT. AUR. DE STELLA POLARI,
S:Æ REG. M:TIS ARCHIATRI,
MED. ET BOTAN. PROFESSORIS R. ET O.
ACAD. CÆSAR. N. C. REGG. MONSP. STOCKH.
UPSAL. BEROL. TOLOS. FLORENT. LOND.
ET IMP. PETROPOL. SOCII,
PUBLICO EXAMINI OFFERT,

BIRGERUS MARTINUS HALL,
VESTROGOTHUS.

IN AUDIT. CAROL. MAJ. DIE XXV. JUNII,
MDCCLXII.

HORIS ANTE MERIDIEM CONSÛETIS.

U P S A L I Æ.

CAPUT PRIMUM.

uæ in rebus creatis conspiciuntur manifestissima summæ Divinæ sapientiæ & potentiæ vestigia, ingentem sane, attento oculo ista per-
scrutantibus, admirationem quo-
vis movent momento. Durat ad-
huc creationis opus, & in omni-
bus viventibus, animalibus vide-

licet & vegetabilibus, renovatur ope generationis, ita, ut per hanc illius fiat continuatio; nec vivi quicquam, nisi hac ratione, producat. Immo genus quoddam animalium vel vegetabilium, quod dicta ratione non propagari possit, frustra quæramus, ne minutissimis quidem, quæ oculorum aciem fugiant insectis exceptis.

Observatu omnino dignissimum est, quod Insecta, quorum licet maxima pars triplici obnoxia sit metamorphosi, haud tamen prius generent, quam tertium suum statum, seu suam attigerint perfectionem. Nunquam enim videbis eorum aut larvam aut pupam foetus pro-

A

cre-

creasse, ne Gryllorum quidem, qui tamen perfectissimi videntur, cum a perfectione adhuc longe absunt.

Eadem fere est ratio vegetabilium, quæ ante perfectam metamorphosin generare nequeunt. Fit vero hæc metamorphosis, cum *cortex* se aperiens in calycem, *liber* se dilatans in corollam, *lignum* se findens in stamina, & *medulla* prorumpens in pistilla, transeunt & mutantur. Hac ratione exoritur admiranda ista fructificatio, in quam rite rimando, examinando, depingendo defudarunt omnes recentiores Botanici.

In variis vario tempore versata est Botanicorum Opera & industria. 1:ma Epochæ PATRUM, ante illam barbariem, non pauca vegetabilia fugitivis usurpabant oculis. 2:da Epochæ FUNDATORUM, tempore, quod *Brunsfelfium* inter & *Casparum Baubinum* est, in plantis Europæis detegendis, describendis & in lucem proferendis, satis occupati fuerunt; quæ plantæ tandem ab immortali *Casp. Baubino* in pinace, quadraginta annorum labore, collectæ & digestæ sunt. 3:ta Epochæ SYSTEMATICORUM, detecta vegetabilia ad genera, ex fructificatione constituta, redegit, imprimis herculeo opere immortalis *Tournefortii*. 4:ta Epochæ REFORMATIONIS, in qua Nob. D:nus *Præses* rem herbariam aggressus est, partes plantarum ad unguem scrutando, novas & ignotas detegendo, sufficientes artis terminos conficiendo, firmiori genera fundamento stabiliendo, fructificationem, eique innixum plantarum sexum examinando, varietates reducendo, aliisque fere infinitis, quibus nunc scientia Botanica superbiat legibus.

Cum Botanici, sub reformatione, accuratius in fructificationem ejusque partes inquirebant, sese offerebat pars quædam floris, nullo, ante id temporis proprio nomine nota, quæ tamen hodie omnibus Botanicis recepti-

ptissima est, scilicet pars illa, quæ in plurimis, nescio an omnibus floribus, dulcem quendam succum, soluto saccharo haud dissimilem, secernit, quem avidè quærunt Trochili indorum aves, Insecta Diptera, aliaque plurima; ex hoc succo Apes, in proprio ventriculo, ad hoc negotium ipsis a Creatore concessò, mel concoquunt parantque. Secernitur melleus hic florum humor e propriis quasi glandulis; sunt etiam in non paucis floribus distincta vascula, quæ hunc melleum liquorem continent.

Fingunt Poëtæ svavissimam quandam Deorum potionem, quam *Nectar* appellant. Hoc eodem vocabulo pro dulcissimo melle apum usurpavit Virgilius, Georg. IV. 164; *Dulci distendunt Nectare cellas.* Hinc Nob. D. nus Præses, mellifico isto in floribus apparatusi nomen impositurus, hunc *Nectarium* vocavit, cum sit quasi vasculum nectaris, seu humoris istius dulcissimi mellei in floribus secreti.

Quam floribus adferat utilitatem, & cur eis ita necessarius sit hic humor, non adeo liquet; nec fuit etiamnum ullus Botanicus, qui hunc nodum solvit, vel dixit ejus usum ac effectum in œconomia florum, sed etiamnum relicta res est posteris accuratius perscrutanda & inquirenda. A vero haud alienum videtur, quod necessario adesse debeat blandus hic humor, ad germen, tempore generationis, continue humectandum, cum nulla, nisi in humido, fiat generatio. Verum, quod ita omnem, quem sibi Creator eo proposuerit, finem exhauserimus, dicere utique non audeo, cum etiam in floribus masculis, a fructu remotissimis, deprehendantur hæc nectaria. Sed si fines secundarios quis quærat, usus hujus humoris maxime palpabilis est. Etenim luce meridiana clarius apparet, Trochilos, innumeraque Insecta, in floribus ex nectare alimentum quærentia, a-

las crebro motitando, vibrandoque, pollene antherarum excutere atque dispergere, quo facilius in stigma cadat. Hunc quasi palpare possimus finem in Fici caprificatione, quæ sine hac ratione vix esset ulla *). Immo hæc Infecta in Berberide, ipsius Cupidinis vices agere haud inepte, postmodum dicemus. Utrum vero Infecta aliaque mellifuga animalcula, absorbendo nectarium hunc liquorem e floribus, damnum inferant tenellis embryonibus, vel generationem infringant, nondum evictum est, ideoque iste locus Quintiliani & Senecæ de divite inficiente flores suos veneno, ut pauperis apes mel ejus furantes perirent, vix ac ne vix secundum naturæ leges etiamnum explicari potest.

Præeuntibus Anatomicis, illas partes, per quas aliquis humor in plantis fecernatur, glandulas vocare licet; dixere enim quondam Anatomici; *quod ubi glandula, ibi secretio*; licet a me nemo expectabit, ut anatomico rigore demonstrem, has plantarum partes eandem cum glandulis animalium internam structuram habere; sunt autem ejusmodi GLANDULÆ, sensu Botanicorum acceptæ, in variis plantarum partibus admodum speciosæ; ut

α) In TRICOCCIS: *Ricino, Jatropha, Hernandia & Hippomane*, in quibus Petiolis insident;

β) In CUCURBITACEIS: *Passiflora, Trichosanthes, Cucurbita lagenaria & Bryonia zeylanica*, ubi Petiolis, foliis approximata, innata sunt;

γ) In LOMENTACEIS variis: ut in *Mimosa & Cassia*, hærent Petiolo communi superne affixæ;

δ) In COLUMNIFERIS, e. gr. *Urena, Gossypio, Hibisco*, nervis Foliorum crassioribus, in eorum inferiore pagina inferuntur;

ε) In

*) v. *Amocmit. Acad. Vol. I. pag. 38. seqq.*

e) In *Tamarice* & *Reaumaria*, quarum folia quovis mane rorida apparent, quod fit minutissimis poris, fecernentibus rorem quendam, qui foliorum superficiem parvis quasi guttulis obtegit;

ζ) In *Polygono scandenti*, singulari naturæ lege, glandula est, sub basi ipsius petioli, ubi porus liquorem suum secernit;

η) Plures enumerare supersedeo plantarum species, quæ glandulis evidentibus instructæ sunt, uti *Opulus*, *Baubinia*, *Turnera*, &c.: sed eas sicco præterire pede non licet, ubi sermo est de plantarum glandulis, quæ ob singularem suam structuram reddunt plantas adeo singulares, ut fere prodigiosæ dicendæ.

SARRACENIA folia gerit, eadem fere structura cum petalo *Hermannia*, cujus basis, seu inferior pars convoluta, vix videtur aliud quicquam esse, quam pelvis glandulæ.

MORISONA in umbellæ centro plurimâs habet erectas & distinctas glandulas, singulas longitudine digiti, & instar galæ *Aconiti* fornicatas.

NEPENTHES generat ex apice foliorum folliculos oblongos, cylindricos, magnitudine pollicis, pedicello pendulos, ore, more capsulæ *Hyoschyami* operculatos, verum operculo altero margini affixo.

Utricularia & *Aldrovandæ* folliculi ad radices positi, videntur etiam vix aliud, quam glandulæ esse.

Sed cum de glandulis in genere agere non sit huius opellæ argumentum, in sequentibus pauca quædam de istis modo glandulis, vel ductibus secretoriis ac vasculis, quibus solum flores instruantur, quæquæ nunc ab omnibus recepto nomine *Nectaria* vocantur, in medium proferre constituimus.

CAPUT SECUNDUM.

Ut scientiæ Botanices illa pars, quæ de *Nectariis*

agat, lucretur majorem claritatem, necessarium omnino est, accurate describantur & cognoscantur variae in variis generibus nectariorum structuræ, quo in calcata via iter certius instituatur & minus a tramite erretur. Constitui igitur Nectariorum, quotquot mihi notos habeam, MODOS proponere, cum inter illas partes, quæ fructificationis structuram constituent, tantus sit nectariorum usus in construendis generibus, ut determinari hæc nunquam feliciter faciliusque possint, quam ubi propria adsint nectaria.

MODOS itaque constituo XVIII. quos natura in adornando nectaria, mihi visa est formare, suntque hi sequentes.

I. RECEPTACULUM reliquas connectens fructificationis partes, germenque ambiens, in pluribus floribus tegitur glandula annulari, convexa, succulenta, sapissimæ hoc nectare madente. Quare etiam *Pontedera* nomine receptaculi intellexit illud ipsum carnosum in fundo floris, quod melleum exsudaret humorem. Quod vero Nectareus liquor non semper e receptaculo seceratur, infra (modo XVI.) monebimus.

II. CALYCIFLORAS comprehendit, quo nomine intelligimus Senticosas, Pomaceas & Drupaceas, exempli loco sint *Rubus*, *Fragaria*, *Potentilla*, *Geum*, *Comarum*, *Spiræa*, *Pyrus*, *Sorbus*, *Ribes*, *Prunus*, quorum omnium calyces sunt urceolati, interne vestiti substantia glandulosa & madida, quæ certo respectu dici potest nectarii vices implere. Verum *Ayenia* & *Lucar* gerunt supra receptaculum columnam, cui insidet nectarium parvum, urceolatum, a reliquis partibus distinctum, & dicam fere alia prorsus ratione, quam alia omnes notæ plantæ habent. Hisce jam recensitis proximè accedunt Calycanthemi, ut *Oenothera*, *Epilobium*,
Gaura,

Gaura, *Lytbrum*, quorum calyces tubum, sæpe notabilem mellei liquoris quantitatem continentem, formant.

III. MONOPETALORUM plurimi limbo suo longum annectunt tubum, melle adeo gravidum, ut, extracta corolla, copiam exsugere liceat, quod probant *Lanium*, *Galeopsis*, *Anchusa* &c. Hos tubos solito longiores videbis in *Catesbæa*, *Brunsfellia*, *Craniolaria*, *Dais*.

Inter monopetalas locum sibi vindicat *Chelone*, cujus flores, ob mellis copiam, præ aliis quotidie frequentantur a mellifugis Trochilis in America Septentrionali.

Verum hi tres modi, cum peculiari haud gaudent organorum conformatione, minus proprie nectaria dicendi sunt.

IV. TETRADYNAMÆ, in primis filiquosæ, varia ratione binis, quaternis, vel senis glandulis, humorem melleum, intra unguis petalorum & folia calycis excernentibus, instructæ sunt. Harum glandularum ope *Scopuli*, in Flora sua Carniola, genera hujus Classis distingvere conatus est.

V. PAPILIONACEÆ seu *Diadelphæ* dictæ, ad superius latus baseos germinis, intra distinctum filamentum, promunt glandulam nectariferam, ob quam basis hujus filamentum se incurvat.

Cercis fere eadem quidem ratione glandulam nectariferam profert; sed sub basi germinis, qua in re etiam conveniunt *Baubiniarum* aliquæ species, nec non *Monnieria*.

Non dissimilis est harum glandularum situs, scilicet infra germinis basin, in *Meliantbo*, *Collinsonia*, *Lathraea*.

Laurus, *Polygonum*, *Astronium* plures gerunt glandulas receptaculi, germen cingentes.

Clutia & *Andrachnes* plures glandulæ, pari quidem

dem modo, receptaculo, germen ambiente, insident, quoad formam autem singulares & lobatae.

Reseda glandulam fert, basi germinis ad superius latus hærentem, & fornice tectam, e superiorum petalorum basi formatam.

VI. Formant alia plantae nectaria ACUMINIBUS subulatis, germen circumfidentibus.

Wachendorfia nectarium constat fetis duabus ad latus interius petali superioris.

Tamarindus gerit nectarium e fetis duabus, brevibus, sub filamentis.

Glinus loco petalorum habet nectarium e filis duobus (rarius 3. 4. 5.), linearibus, planis, inæqualiter bifidis.

Vallisneria conficit nectarium e tribus cuspidibus, quasi filamentorum rudimentis, intra singulum petalum, singulis.

Fewillea habet quasi filamenta quinque compressa, incurvata, cum staminibus alternantia.

Iresine gerit nectarium e squamis quinque, staminibus interpositis.

Gaultberia nectarium ex acuminibus decem, germen cingentibus.

Sesamum, *Chelone*, *Martynia*, & aliquot *Bignoniae* unico nectario, rudimenti quinti staminis speciem referente, instruuntur.

VII. Sunt Flores, qui gerunt SQUAMAS petaliformes, pistillum circumstantes.

Hartogia nectarium, quasi e petalis quinque, ovatis, subulatis, brevioribus quam vera petala.

Theobroma nectarium campanulatum, constans foliolis quinque, ovatis, lanceolatis, connexis, petalo minoribus.

Sauvagesia nectarium foliolis quinque minoribus, cum petalis alternantibus.

Helicteris nectarium foliolis quinque, petaliformibus, lanceolatis, minimis, germen obtegentibus.

VIII. Squamis, nectarium efficientibus, ipsis staminum FILAMENTIS insertis peragitur.

Zygophyllum nectarium gerit decaphyllum, connivens, germen includens, singula squamula singulo filamento juxta basin adnata,

Campanula, *Roëlla*, *Polemonium*, *Plumbago*, *Asphodelus*, in eo conveniunt, quod quinque squamæ circa basin pistilli conniventes, melleum suum succum, ne evaporet, includentes, e singulis apicibus filamentum antheriferum exserant.

Celosia nectarium oritur ex quinque staminibus ad basin se dilatantibus, & coëuntibus quasi in membranam plicatam, urceolatam, fere eodem modo ac *Limeum*.

IX. ANTHERÆ omnium rarissime nectaria ferunt.

Adenantha facile unica nota est planta, quæ in ipsa anthera glandulam gerit nectariferam.

Commelina habet stamina tria perfecta cum filamentis & Antheris, sed & tria alia filamenta, quæ loco, antherarum gerunt cruces callosas, quas facile nectaria dicerem, imprimis si filamento destituerentur.

X. TUBUS COROLLÆ quasi distinctus a petalis, non potest non pro nectario haberi, si hic elongatus conciperetur brevissimus.

Narcissus & *Pavcratium*, *Nerium*, *Olax* gerunt tubum nectariferum elongatum, cui petala quasi agglutinata sunt.

Melia, *Trichilia*, *Svietenia*, *Gomphrena*, eodem modo gerunt nectarium cylindricum, tubulosum, ore incilum, sed petala ad basin tubi posita sunt.

XI. Singularis methodus est nectarii, dum hoc fit e GLOBO perforato, germen includente.

Mirabilis sub tubo corollæ gerit globum, intra quem germen distinctum latet, & est nihil nisi nectarium, quod, decidente corolla, induratur in nucem.

Clusia eodem fere modo tegitur ampullaceo nectario, cui plurima filamenta cum suis antheris insident.

Timus & *Winterana* habent etiam nectarium urceolatum, intra quod germen inclusum est.

Ruscus nectarium habet ovatum, inflatum, ore dehiscens, tam in floribus masculis, quam in foemineis, quorum germen includit.

XII. Ubi nectarium est commune floris, CORONÆ radiantis instar, germen ambiens.

Passifloræ nectarium in plerisque constat corona triplici, e radiis constructa, quorum exteriores longiores sunt.

XIII. Flores nonnulli format quasi PROPRIUM PETALUM, pro nectario; uti *Canna*, *Amomum*, *Cassus*, *Curcuma*, *Musa*, *Epidendrum*, cujus structura, in diversis diversa, videatur in Generibus Plantarum.

XIV. UNGVES petalorum ferunt in plurimis nectaria.

Berberis ad basin cujusque petali habet binas glandulas melliferas, in quibus stupendam proprietatem videre licet, quod totiescumque vel insectum suo rostro, vel quicumque alius acicula has glandulas ad bases filamentorum quarat, rite explicato flore cum suis staminibus, dum levissime tangantur stamina, bases filamentorum elastice pollem explodunt versus humidum stigma.

Hermanniarum unguves dilati & involuti, fere in formam Cuculli vel folii nominatæ Sarracenæ, constituent ejus nectaria.

Ranunc-

Ranunculi & *Myosivi* in eo sunt affines; quod supra unguves petalorum, intra florem, porum ostendant, quem in plurimis *Ranunculis* squamula interne adnata tegit.

Hamameis nectarium constat foliolis quatuor, truncatis, singulis singulo petalo ad basin innatis.

Erythroxylo gerit ad basin singulorum petalorum, a pagina interiore, squamam nectariferam emarginatam, brevem.

Grevia nectarium constat e squamula singulo petalo ad basin inserta, crassiuscula, divaricata versus stylum.

Kiggelaria nectarium constat e glandula, ungui cujusve petali adnata, triloba, depressa.

Leontices nectarium construitur e squama pedicellata, semiovata, patente, petalorum basi inserta.

Plukenetia gerit nectaria e glandulis quatuor barbatis, ad basin staminum sitis, & hoc quidem obtinet tam in floribus masculis, quam in foemineis.

Cuscutæ nectarium e squamis quatuor vel quinque, linearibus, bifidis, acutis, corollæ adnatis.

Fritillaria & *Uvularia* habent lacunam nectariferam supra unguves petalorum; speciosissimam in *Corona Imperiali*, ubi excavata in hemisphaerium.

Erythronium, *Gloriosa*, *Melanthium*, macula ad basin petalorum insigniuntur didyma, quæ analogiam quandam cum proxime præcedentibus indicare videtur.

Lilium fossulam habet nectariferam, secundum longitudinem petali exaratam; cui proxime accedit *Alstræmeria*, licet ejusmodi fossula in omnibus petalis non adsit.

Hydrophyllum perquam insigne est nectario suo, quod longitudinalis est rima, intra singulas corollæ lacinas, utrinque clausa laminis adnatis longitudinalibus.

Reaumuriam inter & *Hydrophyllum* tanta est ratione nectarii, convenientia, ut si loco corollæ pentapetalæ, esset *Reaumuria* corolla monopetala, eodem modo creatas diceres. Petalis enim utroque latere est duplex margo longitudinalis, dehiscens; adeoque ubi duo petala approximantur, tubum, pro nectare, formant.

XV. **CALCAR** cornutum saepe in petalis ita fabricatum videmus, ut melleum liquorem sua recipere possit cavitate.

Antirrhinorum plerisque & *Valeriana*, imprimis *rubra* ejusmodi sunt longæ spinæ, seu cornua, seu calcarea nectarifera a parte postica exserta. Horum proximæ sunt *Martynia* & *Lonicera*, calcare licet obsoleto, parvo tantum gibbo conspicuo.

Viola, *Fumaria*, *Delphinium*, *Orchis* & *Satyrium*, nuper allatis proximæ accedunt, in eo tamen dispares, quod horum corolla sit polypetala, præcedentium autem monopetala:

Inter violas, *Viola calcarata* reliquas calcaris longitudine vincit. Contra ea sunt aliæ *Violæ* fruticosæ, ut *Hybantus jaquini*, *Calceolaria Læssingii* & *emeosperma*, quibus minimum vixque conspicuum calcar contigit.

Fumaria cucullaria duplici gaudet cornu, magis quam in reliquis exstante.

Delphini calcar est quasi duplex seu alterum intra alterum, sed *Delphinio Consolidæ. ajacis*, & *ambiguo* interius calcar est monophyllum, in reliquis vero diphyllum, quorum *Staphisagria* brevissimum gerit.

Orchides, exserunt e basi petali istius, quod labium inferium constituit, calcar cornutum; at *Orchis spicornis* e petalo supremo exserit duo calcaria, quod in hoc genere singulare. *Satyria* proxima *Orchidum* sunt, sed differunt in eo, quod horum calcar subrotundum & scrotiforme sit.

Swertia corniculata singularis est, ob corollam rotatam, quæ subtus quatuor nectaria cornuformia æqualia gerit. *Kalmia* etiam quinque ejusmodi cornicula subtus prominentia, sed breviora edit.

Monotropa habet in petalis quinque exterioribus gibbum prominentem nectariferum.

XVI. PROPRIA nectaria, & a reliquis fructificationis partibus *distinctissima*, sunt etiam in plurimis floribus.

Aconitum gerit intra corollæ galeam duo nectaria, petiolis propriis elongatis receptaculo inserta, & admodum singularia, quæ quidem sunt cornuta, sed apice obtusa, recurvata, basi antice in labium elongata.

Aquilegia habet nectaria quinque, maxima, cornuta, incurva, colorata, oris margine inferiori receptaculo affixa, exteriore vero patula.

Helleborus, *Ifopyrum*, *Trollius*; *Nigella*, *Garidella*, habent nectaria plura, tubulosa, bilabiata, in orbem posita extra stamina; quæ Rivinus dixit totidem flosculos esse, adeoque hos inter compositos Flores collocavit, nescius quod stamina & pistilla necessaria essent pro flosculo constituendo.

Parnassia gerit, intra petala, quinque nectaria, in orbem posita, maxime singularia, qualia in nullo alio flore reperire licet, quorum singula constant squama subrotunda, ciliata, dentibus undecim terminatis globo spherico.

Epimedium habet nectaria quatuor, tubulosa, obtusa, flava, petalis incumbentia, inferiori margine receptaculo adfixa.

Sedum, *Crassula*, *Rhodiola*, *Cotyledon*; *Butomus* gerunt ad basin germinum totidem nectaria auriformia.

Asclepias, *Cynanchum*, *Apocynum*, *Periploca* habent quinque nectaria auriformia cum dente eminente. *Stapelia* his affinis, sed cujus nectarium adeo singulare est, ut paucis verbis vix describi possit.

Popu-

Populus in utriusque sexus floribus profert nectarium monophyllum, tubulatum, turbinatum, superne dilatatum; ad quem proxime accedit *Lecythis* cum suo nectario, quod stamina profert.

XVII. CALYCES in paucioribus plantis proferunt nectaria a corolla distinctissima.

Tropeolum & *Impatiens* postice proferunt e calyce calcar nectariferum, fere eadem methodo, qua corolla, in Modo XV.

Malpighia & *Banisteria* in singulis calycis lacinis, e latere exteriori, proferunt duas glandulas nectariferas.

Tamus habet punctum nectariferum oblongum, in singula lacinia calycina, prope ejusdem basin insculptum. Hic quoque mentio facienda est quorundam, *Iridum imberbium*, quæ ad basin corollæ, sed extus, gerunt tria puncta nectarifera; cum tamen Irides barbata propius conveniunt cum Liliis, ob lacunam longitudinalem petalorum reflexorum, occultatam sub barba corollæ.

XVIII. PISTILLUM rarius nectariferum est, sed dantur pauca exempla pistilli nectariferi.

Diosma profert ex apice germinis coronulam nectariferam, concavam, quinquefidam, obtusam.

Hyacinthus gerit tres poros in medio germinis, eorumque angulis insertos.

Albuca nectarium in germine sulcis tribus lateralibus, a basi latiore sursum exaratis, desinentibus in mucrones duos.

Ruta, *Peganum*, *Dictamnus* ferunt receptaculum columnare, cui germina insident, quod poris aliquot nectariferis pertulum est.

Exempla nectariorum plura, eaque numerosissima adfer-

adferri possent, si quis in minutiores florum glandulas attente inquirere vellet; Sed sufficiant hæc fortassis præcipua.

CAPUT TERTIUM.

Vaillantius, summus certe & acutissimus Botanicus, de nectario propriam fovebat opinionem; Quem, admodum enim pitilla officio suo a natura inuncto funguntur, cum proferunt semina; stamina autem cum pollen præparant; ita corolla pro mellis præparatione factam statuebat *Vaillantius*. Perquam ingeniose summum virum hæc cogitasse non nego; plerumque enim petala vel secernunt, vel includunt vel continent florum nectar; qui vero ex hoc fundamento judicet, ille nectaria in *Aquilegia*, *Helleboro*, *Nigella* & *Garidella*, petala, & quæ vulgo petala dicuntur, calyces coloratos dicat, necesse est. Hæc sententia, quo minus assumetur vetant varii modi. Etenim *Germini* (m. 18.), *staminibus*, (m. 9.) ipsique *Calyci* (m. 17.) nectaria interdum jungi, ex præcedentibus novimus. *Distinctis* præterea & a calyce & a corolla nectariis sine controversia, instruuntur *Sedum*, *Asclepias* & plures (m. 16.), quæ utique demonstrant, quod nectaria proprie petala esse nequeant. Fatemur tamen, ad hunc diem, verum nectariorum usum ignorari, nec, quis sit eorum primarius & essentialis inter partes fructificationis seu generationis finis, satis constare, cum in utriusque sexus floribus, tam masculis quam foemineis, quod *Kiggelaria*, *Populus* aliique demonstrent, deprehendantur nectaria.

Verum

Verum in hanc opellam non inutilem nos laborem infumisse credimus, si attentioribus Botanicis ansam præbere possit, accuratius & diligentius in hoc inquirendi mysterium, quod tam variantibus & singularibus modis curiosis se commendaverit Botanicis, quodque eis tam utile fuerit ad faciliores reddendos characteres genericos.

T A N T U M.

101.38
32